

fredsstillelse at kunne tilføje, at Formanden for en Comitee, som har dannet sig til at varetage Møllernes Interesser, og som i 2 Møder har overværet Sagens Behandling i Udvalget, har paa omtrent 700 Mølleres Vegne i Landets forskjellige Egne i det Væsentlige tiltraadt Lovudkastet med de af Udvalget foreslaaede Forandringer.

Udvalget gaaer dernæst over til Behandlingen af Udkastets enkelte Paragrapher.

ad § 1.

Saaledes som denne Paragraph er affattet, giver den Enhver, der er Eier af en Meelmølle, selv om han paa den kun har Ret til at male for sig selv eller til Udsørsel, eller paa lignende Maade er indskrænket i Retten til dens Brug, en almindelig Ret til at male for Andre. Udvalget finder, at denne Ret, indtil en større almindelig Frihed indtræder, bør indskrænkes til Fordeel for de til Meelmaling for Andre berettigede Møllere, og at derfor „Enhver Eier af en Meelmølle“ ombyttes med „Enhver, der eier en Meelmølle, og som paa denne er berettiget til at male for Andre“. Fremdeles foreslaaer Udvalget, at i 1ste Linie, mellem „tilladt i“ og „sit Mølleværk“, indskydes „Forbindelse med“, for derved at tilkendes give, at det ikke er en Nødvendighed, at den nye Kraft, der anvendes til Mølleværkets Drift, er inde i selve Møllen. Den kan gjerne andringses udenfor Møllen, naar dette anses hensigtsmæssigt; saaledes kan t. Ex. en udenfor Møllen staaende Dampmaskine anvendes til at drive Dværnene i Møllen.

ad § 2.

Dersom det skulde være Enhver tilladt, at male det Korn, han behøver til sin Nærings Drift, saa vilde det i mange Tilfælde kun lide det gavne Møllerne, at Mølleneringens Frigivelse i nogen Tid udskydes. Det er saaledes t. Ex. rimeligt, at flere større Næringsbrug efterhaanden blive etablerede paa Landet, og at navnlig Bagerier der i stedse større Antal ville blive anlagte. Deraf vil igjen følge, at Landboerne ikke ville lade deres Korn male paa Møllerne, men købe deres Brød hos Bagerne, og skulle disse da være berettigede til selv at male Kornet, de behøve til deres Bageri, vilde Folgen let blive, at Tabet for Møllerne blev meget

føleligt. Udvalget foreslaaer derfor, at Ordene „eller Næringsdrift“ i Paragraphens Slutning udgaae. Derimod finder Udvalget det i sin Orden, at Alle erholde Ret til at male det Korn, de bruge i deres egen Huusholdning, hvorved ogsaa den Forskiel ophæves, der finder Sted mellem Sædegaardseieres, Kjøbstadborgeres og Bønders Rettighed i saa Henseende. At der under Formaling til Brug i egen Huusholdning forstaaes ei blot Formaling til Menneskesøde, men og til Kreatursøde, forudsætter Udvalget som givet.

ad § 5.

Det kan i enkelte Tilfælde være en vel fort Tid, kun at give en Frist af 1 Aar til en Møllers Opførelse, og Udvalget foreslaaer derfor, at 1 Aar forandres til 2 Aar.

ad § 8.

Da Udvalget i § 14 foreslaaer, at Mølleneringens Frigivelse udsættes i 15 Aar, istedetfor, efter Udkastet, i 5 Aar, saa anseer Udvalget det for rettest, at der, indtil denne Tid indtræder, forholdes med Tilladelse til nyt Mølleanlæg, baade i Kjøbstæderne og paa Landet, efter de hidtil gjældende Regler, dog med de Forandringer, som følge af denne Lov, og Udvalget foreslaaer derfor, at Paragraphen affattes saaledes:

„Indtil Mølleneringen efter § 14 aldeles frigives, forholdes der efter de hidtil gjældende Regler for Tilladelse til nye Møllers Anlæg, forsaavidt disse ikke ved denne Lov ere forandrede; dog skal der ikke dertil behøves Udstadelse af en formelig Bevilling mod Betaling“.

ad § 9.

Skatten til Staten af Møllefylden udgjør 22,600 Rbd. og Grubbeværksafgiften 11,600 Rbd., ialt 34,200 Rbd., og endvidere svares der af Møllefylden, som bekjendt, foruden Bidrag til Amtsrepartitionsfondet, de sædvanlige Communalafgifter, halvt mod Ager og Eng Hartkorn.

Udvalget vilde have været meget tilbøieligt til at foreslaae, at baade Møllefyldshartkorn og den derfor i visse Tilfælde substituerede Afgift saavel som Grubbeværksafgift skulde bortfalde; men mod Finantsministerens Udtalelser har man ikke yvet det. Det kan ei heller nægtes, at det jo er forbundet med nogen Betæn-